

FIGURKA BISKWITOWA BŁOGOŚĆ SNU

Królewska Manufaktura Porcelany w Miśni, ok. 1815–1820
model Christiana Gottfrieda Jüchtzera (1752–1812) z 1786

sygn.: ryte skrzyżowane miecze w trójkącie, malowane kobaltem skrzyżowane miecze,
ryte J 13 – nr formy, w wycisku 61,45 cm
biskwit porcelanowy; 37 × 19 cm, śr. cokołu 17,5 cm
nr inw. ZKW/6270

zakup do zbiorów Zamku Królewskiego w Warszawie – Muzeum w 2022 r.

Na okrągłym cokole ukazana jest uskrzydłona postać młodzieńca, stojącego ze skrzyżowanymi nogami i opierającego się łokciem lewej ręki na złamanej kolumnie, przepasanego na biodrach luźno udrapowaną tkaniną spadającą aż do ziemi i trzymającego w lewej dłoni makówki. Na kolumnę zarzucono skórę lwa, od dołu wspina się na nią jaszczurka, a o jej bok oparto gasnącą pochodnię.

C.G. Jüchtzer wykonał model *Błogości snu* jako *pendant Nadziei* z 1781–1782 r. (model nr G 86) między kwietniem a majem 1786 r. W sprawozdaniu z pracy za kwiecień–maj tego roku zapisał: *1 duża antyczna figurka jako odpowiednik Nadziei – Sen / Błogość snu*. Figurka została odnotowana w księdze modeli pod numerem *J 13, Figur Die Glückseligkeit des Schlafes, 37,19,15, Jüchtzer, April–Juni 1786*, a pierwsze egzemplarze figurki wypalono w manufakturze w czerwcu, lipcu i sierpniu tego roku.

Artysta posłużył się konwencją klasycznej rzeźby nagrobnej. *Sen / śmierć* symbolizują gasnąca pochodnia oraz makówki, którymi zastąpiono

zwiędłe kwiaty dzwonek na oryginalnym modelu. Girlanda róż okalająca pochodnię i kolumnę oraz wykonana w reliefie salamandra wspinająca się na kolumnę to motywy zaczerpnięte ze starożytnych przedstawień Apolla Sauroktonosa (zabijającego jaszczurkę).

Biskwit *Błogość snu* jest jednym z 66 przedstawień figuralnych o tematyce mitologicznej autorstwa Christiana Gottfrieda Jüchtzera, jednego z głównych twórców klasycystycznych rzeźbiarskich realizacji z porcelany miśnieńskiej. Artysta pracował w manufakturze od 1768 r., od 1774 r. był najbliższym współpracownikiem Johanna Joachima Kaendlera, od 1795 r. mistrzem modelarskim.

Jüchtzer opracowywał modele, wykorzystując jako pierwowzory rzeźby ze zbioru starożytności oraz dzieła malarskie z drezdeńskiej kolekcji Wettynów oraz odlewy gipsowe ze słynnych zbiorów Antona Raphaela Mengsa.

Anna Szkurlat

Literatura

Spee Gräfin von P., *Die klassizistische Porzellanplastik der Meissener Manufaktur von 1764 bis 1814. Inaugural – Dissertation zur Erlangung der Doktorwürde der Philosophischen Fakultät der Rheinischen Friedrich-Weilhelms-Universität zu Bonn*, <https://bonndoc.ulb.uni-bonn.de/xmlui/handle/20.500.11811/2165> (data dostępu: 4 IV 2022 r.)